

Les **Ales** de la **Carlota**

-MATERIAL PEDAGÒGIC-

GUIA D'OCELLS + GUIA DE LECTURES RECOMANADES

GUIA D'OCELLS

Aquí et deixem una breu guia sobre els ocells que surten a l'espectacle i que son tots ocells que viuen en el nostre entorn més proper.

CADERNERA

Pel seu cant dolç i colors vius, representa la mare de la Carlota.

La Carlota acull l'ocell ferit, tal com ho hagués fet la seva mare, i juntes emprenen el viatge cap a la superació del dol.

Fotografia: Pierre Dalous

Ocell cridaner per la seva cara vermella, envoltada de blanc, i amb la part posterior del cap, els ulls i el voltant del bec de color negre. Les ales són de color negre atzabeja amb una marcada franja groga, i la cua també és negra. El bec és cònic, però afinat a la punta, cosa que li dona l'habilitat d'agafar les llavors del card com si ho fes amb una pinça, sense punxar-se. El jove té el cap de color marró amb ratlles, sense el dibuix vermell, blanc i negre.

(biosfera.com)

PIT-ROIG

A l'obra apareix com un ocell molt segur de sí mateix, que pot donar consells a la Carlota. És un ocell molt sociable amb els humans i molt poc amic dels de la mateixa espècie.

El pit-roig europeu adult és de 12,5 a 14,0 cm de llarg i pesa entre 16 i 22 gr, amb una envergadura de 20-22 cm. El mascle i la femella tenen un plomatge similar; un pit i una cara taronja (de color més fort que la subespècie britànica *E. r. melophilus*), revestida per un gris blavós als costats del coll i el pit.

Les parts superiors són marronoses o de color oliva en les aus britàniques, i la panxa blanquinosa, mentre que les potes i els peus són marrons. El bec i els ulls són negres. Els joves són de color marró i blanc tacat, amb taques de taronja que van apareixent gradualment.

(wikipedia)

Fotografia: Ramon Roura

ÀNEC COLLVERD

Animal presumit que apareix a l'obra quan té el plomatge d'eclipsi, quan l'està canviant. Igual que a la Carlota, està passant per una època de canvi, i fins que no l'hagi superat, no podrà tornar a volar.

Fotografia: Anton Holmquist

Cap i bec grans, cua curta i potes taronja. Espill característic de color blau perfilat de blanc sota l'ala. En període nupcial el mascle té el cap verd iridescent, el collar blanc, el pit marró i les parts inferiors clares, amb el bec groc apagat. La femella és tota d'un marró clapejat, amb el front més fosc i el bec sense un color uniforme i més apagat. Els joves són semblants a la femella. Nada en aigües obertes, a la riba o entre la vegetació.

Sovint emet la típica vocalització d'ànec: "quac-quac". Se'l pot veure passar volant amb molta rapidesa i agilitat en grups nombrosos. Pot arribar a ser molt confiat en llocs freqüentats per persones, tot i que és completament silvestre

(biosfera.com)

ESTORNELL

Els estornells representen a la comunitat. Un amb l'altre s'ajuden per a superar els problemes, per a no sentir-se sols. I aquest és el consell que li dona a la Carlota, que busqui el seu estol.

Fa uns 20 cm i pesa 60-95 grams. Té el plomatge generalment fosc amb reflexos iridescents i tacat de blanc. El bec és punxegut i fort. És probablement un dels ocells més familiars de les regions temperades, amb el seu cos ple, les ales curtes, triangulars i punxegudes, amb cua curta i quadrada. L'adult és negre i brillant amb reflexos verds a l'estiu; a l'hivern, el seu plomatge és similar però amb petites taques blanques a l'esquena i el ventre. Bec cònic, llarg, fi i punxegut, groc viu, potes llargues i fines de color marró rosat, ulls marrons foscos.

(Wikipedia)

Fotografia: Pierre Selim

MALLERENGA BLAVA

Heu sentit a parlar mai de “parles més que una mallerenga?”. Sempre estant “xerrant” i, amb el seu nerviosisme constant, movent sempre el cap d’un costat a l’altre i no estant-se Mai quietes, sembla que estiguin rient. A la Carlota, li recorda a la seva mare amb qui es feia uns bons tips de riure. Aquesta li diu que rient, la recordarà, que és el millor homenatge que li pot fer.

Fotografia: Ramon Roura

Ales blavoses i dors blau o verd oliva, més intens en l’adult. Parts inferiors grogues amb una ratlla central al ventre, poc marcada. Cap característic molt arrodonit, amb cella negra i cara blanca, coronat per un capirot blau. Caràcter viu i nerviós; es mou entre les branques dels arbres molt activament mentre busca aliment. Sovint es queda penjant cap per avall als extrems de les branques. Insectívor durant la primavera i l’estiu, més omnívor a l’hivern, quan prefereix aliments rics en greixos vegetals.

(biosfera.com)

GALLINA

Les gallines són simpàtiques i esbojarrades. Amb la Carlota comparteixen el sorral, la fan riure i li fan oblidar, per un moment, el dol que està passant.

La femella té una alçada de 40 cm i un pes aproximat d’1,5 kg, en canvi el mascle és una mica més alt, al voltant dels 50 cm, i pesa fins a 2 kg.

Té el cap petit sobre un coll molt flexible que li permet fer un gir de 180 graus i tocar-se qualsevol part del cos. Els ulls els té col·locats un a cada costat del cap i poden funcionar independentment l’un de l’altre. Tot i no tenir orelles, té uns forats tapats per plomes i un pic fort i corbat. Té el cos i la cua coberts de plomes lleugeres i fortes, dues ales que han perdut la capacitat de volar i dues potes amb quatre dits (algunes espècies encara conserven un cinquè).

(genius.diba.cat)

Fotografia: Ramon Roura

PINSÀ

El Pinsà és un ocell poruc. Per això, a l'obra, sempre s'amaga darrera d'alguna cosa o a dins del rellotge. Representa al pare que té por de parlar amb la Carlota per a no ferir més els sentiments. Una vegada superada la por, tot serà millor.

Fotografia: Gilles San Martin

Fa uns 20 cm i pesa 60-95 grams. Té el plomatge generalment fosc amb reflexos iridescents i tacat de blanc.

El bec és punxegut i fort. És probablement un dels ocells més familiars de les regions temperades, amb el seu cos ple, les ales curtes, triangulars i punxegudes, amb cua curta i quadrada. L'adult és negre i brillant amb reflexos verds a l'estiu; a l'hivern, el seu plomatge és similar però amb petites taques blanques a l'esquena i el ventre. Bec cònic, llarg, fi i punxegut, groc viu, potes llargues i fines de color marró rosat, ulls marrons foscos. Presenta un discret dimorfisme sexual: la femella és menys brillant, però presenta més taques al ventre. Els joves són de color marró mat al seu primer hivern. Els estornells solen passar dos períodes de muda de plomes, la muda d'estiu i la muda d'hivern.

GARSA

La garsa li ensenya a la Carlota que no s'ha d'aferrar a res material. Que els records que porta a dins de la seva mare són els que importen, els que l'ajudaran durant tota la vida.

És un ocell molt sociable i gregari a l'hivern. A l'estiu i a la primavera es desplaça en parella, mentre que a la tardor i a l'hivern s'aplega en estols més grans. És omnívor; s'alimenta d'insectes, cargols, llimacs, sargantanes, ous i pollets d'altres ocells, carn morta, cireres, nous, raïm, fruita en general, patates i pastanagues.

(wikipedia)

Fotografia: Skarabeusz

GUIA DE LECTURES RECOMANADES

Ens fa molta il·lusió presentar-vos la guia de lectura que fem les professionals de les biblioteques en col·laboració amb el centre de creació d'arts de la ciutat: **laSala**. Aquesta col·laboració neix de la idea compartida que teixir una xarxa cultural àmplia ajuda a potenciar la Cultura a la ciutat de Sabadell. D'aquesta manera, en consonància amb els espectacles que es programin, els ciutadans/es podran gaudir d'una selecció d'obres que creiem interessants per tal d'ampliar l'univers artístic des de l'àmbit literari. Cada obra conté una breu ressenya i els infants, joves i adults podran trobar els documents a les biblioteques de la ciutat.

Nodrim-nos culturalment!

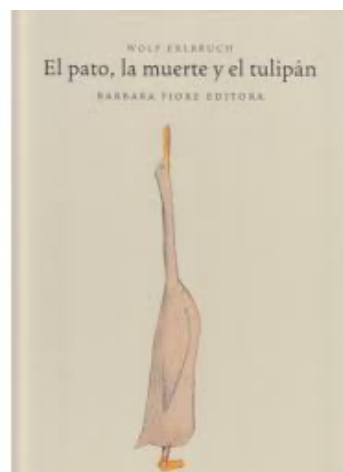
Aquesta guia de lectures recomanades està elaborada pel **Servei de Biblioteques Municipals de Sabadell** basada en l'espectacle **LES ALES DE LA CARLOTA** que va fer la residència creativa a **LaSaLa de Sabadell** durant els mesos de gener/febrer de 2023.

EL PATO, LA MUERTE Y EL TULIPÁN

ERLBRUCH, WOLF

BARBARA FIORE, 2019

Un ànec i la mort s'han trobat i s'han fet amics.
Un viatge curt però ple de tendresa.
Un àlbum senzill però d'una bellesa extraordinària
que s'ha convertit en un clàssic
per parlar d'un tema tan delicat als nostres infants.

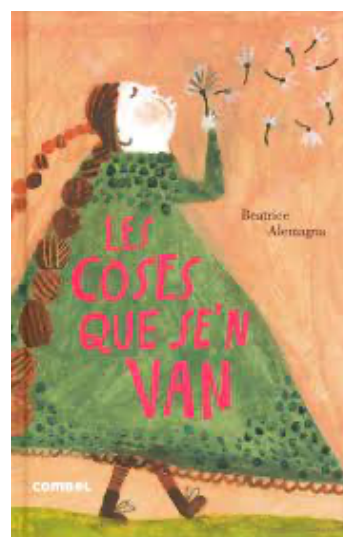

LES COSES QUE SE'N VAN

ALEMAGNA, BEATRICE

COMBEL, 2019

Hi ha moltes coses que se'n van,
d'altres que es transformen,
canvien amb el pas del temps i
també ho fan els nostres
setniments que, mica en mica, van
comprentent que hi ha moltes
coses que, com diu el títol, se'n
van. Les paraules d'aquesta
obra vibren i fan un petit lloc en
el nostre interior.

EL COR I LA BOTELLA

JEFFERS, OLIVER

FONDO DE CULTURA ECONÓMICA, 2010

Un fet dolorós i una nena que
decideix guardar el seu cor dins
d'una botella. Ara ja està més
tranquil·la però què passa si arriba
el moment que vols recuperar-lo?
Podràs? Necessitaràs ajuda?
Tornaràs a estimar i a gaudir de la vida?
Una obra preciosa de l'estimat Oliver Jeffers.

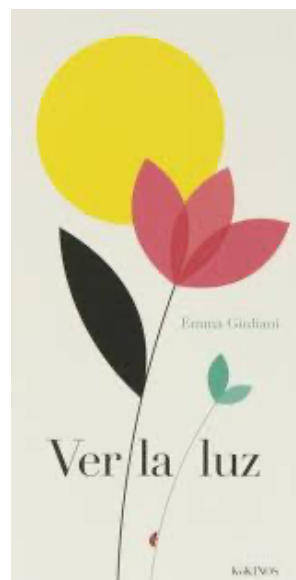

VER LA LUZ

GIULIANI, EMMA

KÒKINOS, 2013

Del naixement a la mort i tornar
a començar; així és la natura, així
és el cicle vital. Un llibre delicat i poètic.
Les flors, els colors i les
formes són aquí el símbol de la
generositat de les diferents etapes
de la vida. Hem de tenir paciència
per contemplar tot el que ens depara.

PER QUÈ PLOREM?

PINTADERA, FRAN

IL·LUSTRACIONS: ANA SENDER

AKIARA, 2018

Els infants busquen respostes per a
tot, una oportunitat per reflexionar
amb els nostres nens i nenes sobre les
raons i els matisos del plor i el dret a
poder està trist.
Una edició molt bonica que conjuga amb les
il·lustracions poètiques i les paraules justes.

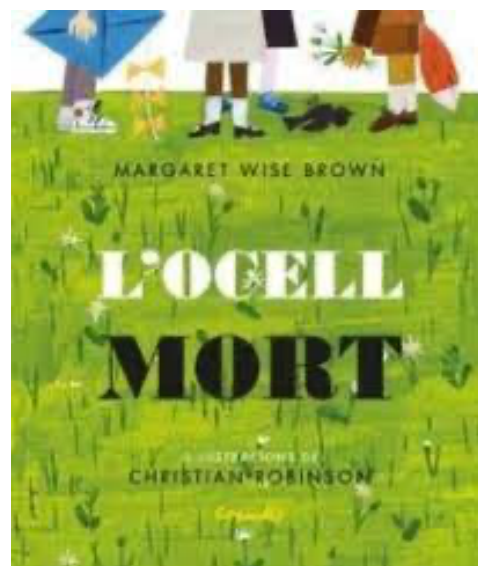

L'OCELL MORT

BROWN, MARGARET WISE

CORIMBO, 2018

Ens trobem amb una obra escrita l'any 1938 que es va reeditar el 2018. Un grup d'infants es troben amb un ocell que ja no respira i decideixen realitzar tot allò que han vist que fan els adults quan mor un ésser estimat. L'enterren, el cobreixen de flores silvestres i li canten. Com diem adéu? Què esperem de la vida?

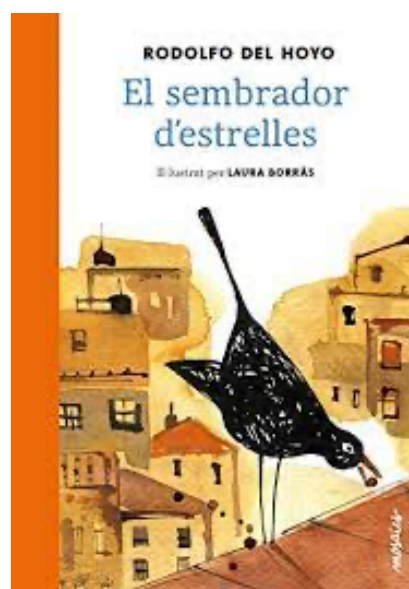

EL SEMBRADOR D'ESTRELLES

DEL HOYO, RODOLFO

MOSAICS LLIBRES, 2017

En Tià ha perdut el seu pare i des de llavors està malalt i trist. Un dia una Merla li dóna una llavor, la llavor del desig. Si cuida la terra amb amor tindrà el fruit desitjat, i el seu desig no es un altre que torni el seu pare. Però passen els mesos i la llavor no creix, potser serà millor esperar que arribi la primavera.

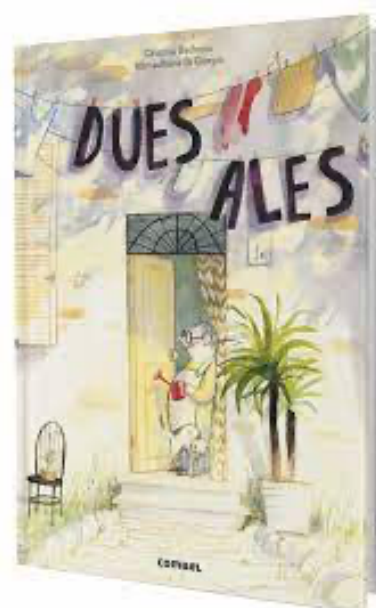

DUES ALES

BELLEMO, CRISTINA

COMBEL, 2016

El senyor Guillem troba dues ales al peu d'un arbre, al jardí. Al tocar-les recordarà tota una vida viscuda i li seran d'ajuda per emprendre el vol en aquest últim viatge. Un poema, una metàfora i uns dibuixos d'aquarel·la en tons suaus per parlar sobre el final de la vida.

L'ARBRE DELS RECORDS

TECKENTRUP, BRITTA

NUBE OCHO EDICIONS, 2015

La guineu va tancar els ulls, va respirar profundament i es va quedar adormida. Els seus amics del bosc van a acomiadar-se d'ell. El silenci envaeix el bosc fins que el mussol recorda les excursions amb el seu amic i tots somriuen. Un a un van explicant les aventures de la guineu i senten que el seu amic segueix i seguirà amb ells per sempre.

LA CABINA DE TELÉFONO EN EL JARDÍN DEL SEÑOR HIROTA

SMITH, HEATHER

IL·LUSTRACIONS: RACHEL WADA

A FIN DE CUENTOS EDITORIAL, 2021

Una història basada en fets reals que narra com, a partir d'una tragèdia natural, s'encén la creativitat i la imaginació. Makio ha perdut el seu pare i no és capaç d'articular paraula fins que el seu amic, el senyor Hirota decideix construir una cabina de telèfon que no està connectat enlloc. Amb qui podran o voldran parlar els seus habitants?

PARAÍSO

GIBERT, BRUNO

LOS CUATRO AZULES, 2009

Un d'aquells llibres que semblen senzills només perquè són per a infants. No us deixeu enganyar. Aquesta obra condensa d'una forma magistral l'emoció d'un record dolorós per una pèrdua amb els elements quotidians que es vinculen amb el camí. Un net i el seu avi que miren de parlar en un diàleg sense respostes.

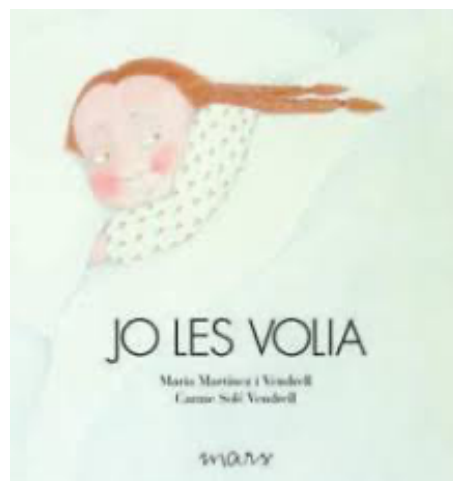
JO LES VOLIA

MARTÍNEZ I VENDRELL, MARIA

IL·LUSTRACIONS: CARME SOLÉ I VENDRELL

ASSOCIACIÓ DE MESTRES ROSA SENSAT, 2010

Volem recuperar aquesta obra del 1983 perquè ens agrada molt la Carme Solé i Vendrell. Un llibre metafòric que mira d'abordar la manera com els infants s'enfronten al dol a partir de la pèrdua de les trenes de la seva protagonista.

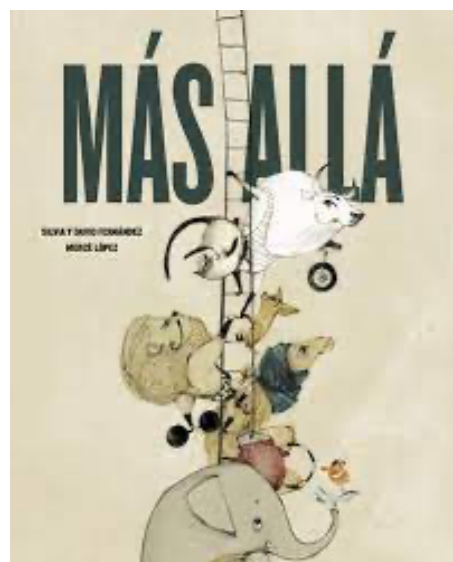
MÁS ALLÁ

FERNÁNDEZ CAMPOS, SILVIA

IL·LUSTRACIONS: MERCÈ LÓPEZ

PASTEL DE LUNA, 2017

Hi ha moltes creences al voltant de la mort que, de ben segur, desconeixem. Aquesta obra ens vol apropar, precisament, a les diferents cultures i la seva relació amb la mort. I ho fa amb uns protagonistes animals que parlen sobre què hi ha més enllà. Ah! i no us espereu una única resposta.

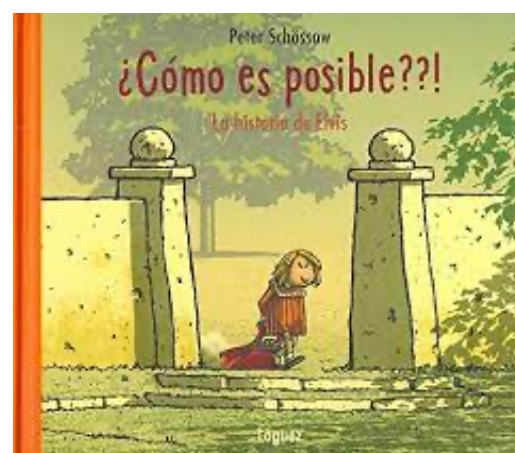

¿CÓMO ES POSIBLE? LA HISTORIA DE ELVIS

SCHÖSSOW, PETER

LÓGUEZ, 2006

La nostra protagonista no pot entendre com la resta de la humanitat és capaç de seguir endavant quan ella està passant un moment tan complicat. “Com és possible?!” crida desesperada! Però quan ho explica i mostra els seus sentiments els seus amics l'acompanyen en el seu dol tot mostrant que el record ens ajuda a no oblidar.

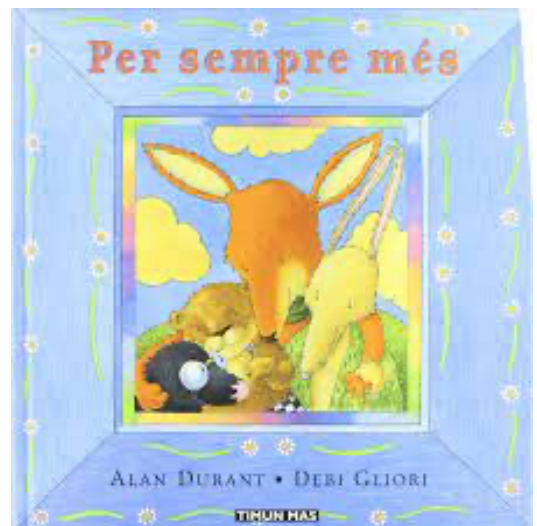
PER SEMPRE MÉS

DURANT, ALAN

IL·LUSTRACIONS: DEBI GLIORI

TIMUN MAS, 2004

Un grup d'animals que fan vida conjuntament i s'estimen molt. Cada dia es troben i comparteixen un munt d'estones fins que, malauradament, un d'ells mor. Un llibre que tracta un tema universal com és la pèrdua d'algú estimat amb unes il·lustracions i colors càlids i amb uns personatges molt tendres.

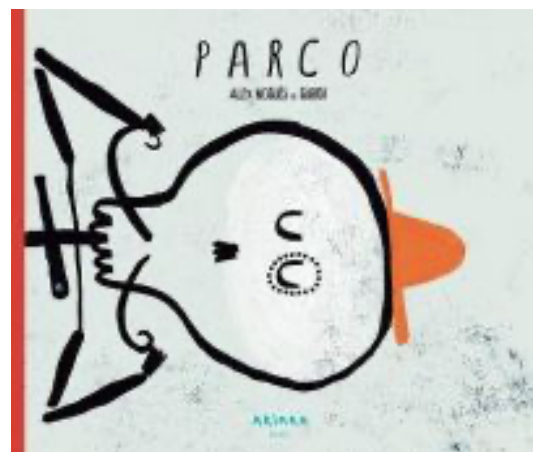

PARCO

NOGUÉS, ALEX

AKIARA, 2018

Ambientat amb la tradició mexicana al voltant de la mort aquesta obra ens parla d'un esquelet que, de cop i volta es presenta en societat i és capaç de veure com la vida segueix i pot retrobar-se amb els seus éssers estimats. L'edició i les il·lustracions li donen un to infantil i desenfadat que plasma molt bé aquesta tradició mexicana on elements com el color, la festa i l'alegria hi són molt presents.

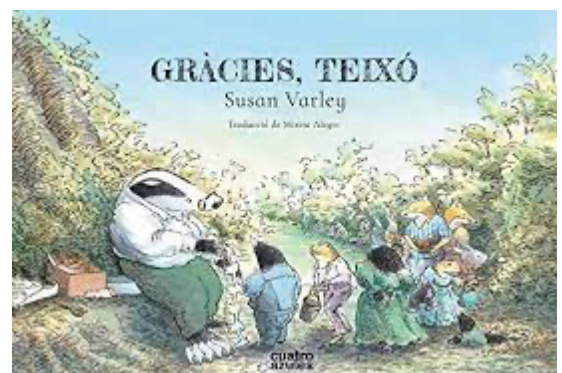

GRÀCIES, TEIXÓ

VARLEY, SUSAN

CUATRO AZULES, 2017

És important viure intensament la vida i això ho sap el gran teixó que no té por de la mort sinó de com es sentiran les persones que el trobaran a faltar. Però ells i elles es dediquen a recordar tot el que els va ensenyar ja que el gran teixó fou un savi amb una gran generositat i empatia.

NO PUEDO DORMIR

LUNDE, STEIN ERIK

BARBARA FIORE, 2015

Una obra preciosa on el text i les il·lustracions van de la mà per acompanyar i donar seguretat als nostres infants. Precisament això és el que mira de fer el pare quan el seu fill no pot dormir i comença a fer-li preguntes de tota mena per mirar d'entendre i donar sentit a tot allò que el rodeja i que li ha passat. No us el deixeu perdre.

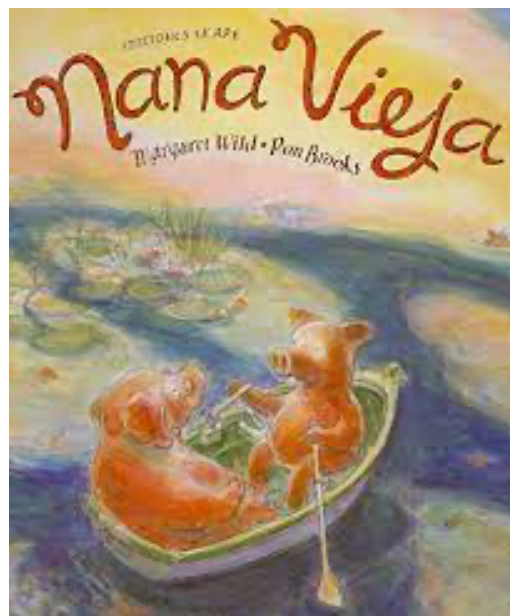
NANA VIEJA

WILD, MARGARET

IL·LUSTRACIONS: RON BROOKS

EKARÉ, 2003

Una obra de fa uns anys però que manté intacta la seva importància. Es tracta d'una història molt tendra. La relació d'una neta i la seva àvia que viuen juntes i s'enfronten a la mort amb una gran fortalesa però des de dos punts de vista diferents: la que sap que se li acaba la vida i la que sap que deixarà de tenir a la seva "nana" amb ella.

UN VACÍO

MAHDAVI, AZAM

IL·LUSTRACIONS: MARIAN TAHMASEBI

LA MALETA EDICIONES, 2022

Compartir el dolor és molt important quan es tracta de la mort. I en aquesta obra apareix un personatge que escenifica aquest buit que sent la protagonista i que no s'omplirà mai però sí que podem conviure amb ell gràcies a tota aquella gent que ens estima i ens ajuda. dia rere dia i que són tan importants a la nostra vida.

LA CARLOTA I EL SENTIT DE LA VIDA

FREEDMAN, DEBORAH

ENTREDOSRIOS, 2021

Un cuc de terra que es diu Carlota està preocupada per trobar un sentit a allò que fa cada dia. I es dedica a preguntar-ho als seus amics animals però és complicat entendre-ho. Un relat poètic i que deixa la idea que, per molt petits que siguem, som importants per a molta gent.

UN TIEMPO PARA TODO

DEMILLY, CHRISTIAN

IL·LUSTRACIONS: LAURENT MOREAU

FULGENCIO PIMENTEL E HIJOS, 2020

Un oda a la vida. Tot porta el seu temps i tot arriba. A partir d'unes il·lustracions amb molts colors, plenes de naturalesa, recorrem la vida d'una parella. Una obra que ens convida a la calma (tan necessària a la nostra societat) per gaudir de la VIDA amb majúscules.

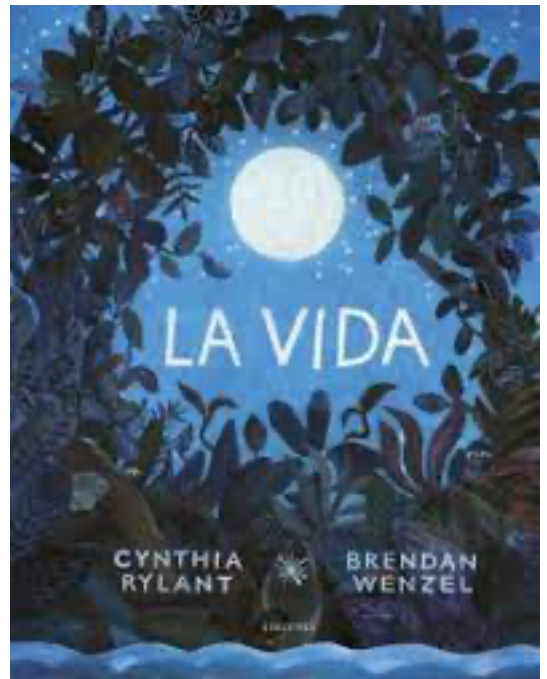
LA VIDA

RYLANT, CYNTHIA

IL·LUSTRACIONS: BRENDAN WENZEL

BAULA, 2020

Una obra molt bonica que pretén explicar-nos què és la vida. No és fàcil però a partir dels animals que ens mostren què els apassiona de la seva vida anem fent un recorregut des d'allò petit que va creixent passant pels moments complicats que ens depara. Senzillament, la vida.

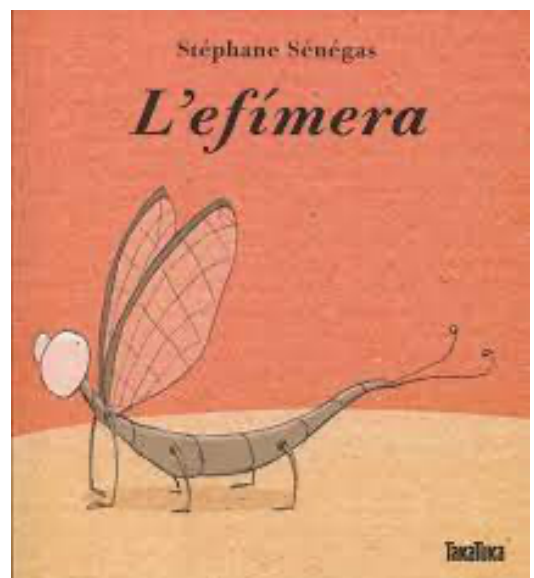

L'EFÍMERA

SÉNÉGAS, STÉPHANE

TAKATUKA, 2016

L'efímera és un insecte que només viu 24 hores. Quan els nostres protagonistes se n'enteren decideixen fer-li el dia més extraordinari. Una obra preciosa que ens anima a gaudir de la vida amb tota la intensitat possible. Amb il·lustracions a doble pàgina molt colorides i amb una gran força expressiva.

La vida i la MORT: indissociables